

Västerviks kommun
kommun@vastervik.se

Elektronisk delgivning

Samråd angående avverkning av skyddsvärt träd på fastigheten Gränsö 1:1, Västervik kommun

Beslut

Länsstyrelsen Kalmar län godkänner att ni får utföra avverkning enligt er anmälan och bifogad karta om ni följer nedanstående förelägganden.

Förelägganden:

1. Ni ska placera stammen och större grenar av de nedtagna träden som faunadepå för naturlig nedbrytning på lämplig solbelyst plats i närheten av sitt ursprungliga läge. Ni ska kapa träden så lite som möjligt så att så långa stockar som möjligt blir kvar.
2. Ni ska skydda övriga träd i området som inte är berörda av arbetet från skada på stam och krona samt rotsystemet inom 15 x stamdiametern till exempel genom instängsling. Inom detta område får ni inte utföra någon grävning, lägga upp massor eller framföra eller parkera maskiner (på icke hårdjord mark).
3. Ni ansvarar för att samtliga entreprenörer som ska utföra arbetet får ta del av och följer detta beslut, samt att de vet vilka försiktighetsåtgärder som ska vidtas.

Om ni utför åtgärden på något annat sätt än enligt er anmälan och det innebär väsentlig ändring av naturmiljön, behöver ni göra en ny anmälan om samråd till Länsstyrelsen. Detta gäller också om förutsättningarna i naturmiljön förändras innan åtgärden påbörjas.

Beskrivning av ärendet

Ni har den 10 april 2026 anmält för samråd att ni avser avverka ett skyddsvärt träd på fastigheten Gränsö 1:1 i Västerviks kommun.

Trädet är en bok med en diameter på ca 121 centimeter, som är nedtagen till högstubbe. Trädet bedöms inte ha haft några håligheter innan det dog, men idag finns hål från hackspett. Rötan har påbörjats på utsidan av stammen. I området förekommer både fynd av läderbagge och fladdermöss. En livsmiljöinventering har genomförts av Sweco, som inte visar några konkreta fynd av varken läderbagge eller av fladdermöss för trädet.

Syftet med åtgärden är att frigöra plats för utbyggnad av spaverksamheten på platsen. Andra alternativ har undersökts, men innebär risk för större påverkan på omkringliggande levande träd.

I området finns bland annat följande utpekade natur- och kulturvärden:

- Riksintresse för naturvården
- Riksintresse för det rörliga friluftslivet
- Natura 2000-område (SE0330163)
- Nyckelbiotopsinventeringen (SS) (N 3820-1998)
- Värdekärna ädellöv
- Rödlitade samt fridlysta arter

Motivering till beslutet

Miljöbalken ska tillämpas så att värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och att den biologiska mångfalden bevaras (1 kap. 1 § miljöbalken). Alla som tänker utföra en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att åtgärden medför skada eller olägenhet för miljön. När du tror att en åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för miljön ska du vidta försiktighetsmått (2 kap 3 § miljöbalken).

Om en verksamhet eller åtgärd, som inte kräver av tillstånd- eller anmälan enligt andra bestämmelser i miljöbalken, riskerar att väsentligt ändra naturmiljön ska du göra en anmälan för samråd till tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen får förelägga att den som utför en åtgärd ska vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön. Om sådana åtgärder inte är

tillräckliga och det är nödvändigt för skyddet av naturmiljön, får länsstyrelsen förbjuda verksamheten. (12 kap. 6 § miljöbalken)

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. (26 kap. 9 § miljöbalken)

Länsstyrelsen bedömer att föreläggande om att stammen ska läggas upp som faunadepå är nödvändigt för att minska förlusten för den biologiska mångfalden av att trädet avverkas. Efter avverkning utgör en högstubbe, stam och grova grenar fortfarande en viktig naturmiljö för många vedlevande insekter, svampar och lavar. Död ved ska därför läggas på lämplig plats i närområdet som faunadepå för att gynna biologisk mångfald. Att spara och skapa ny död ved bidrar till att uppnå det av Riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv.

Vi arbete i anslutning till skyddsvärda träd ska ni vidta försiktighetsåtgärder för att i möjligaste mån minimera skadan på kvarvarande träd. Träd med höga naturvärden kan ta skada genom att man till exempel gräver av rötter eller kompakterar marken intill dem. Vid grävning kan trädets rötter ta skada så att upptaget av näring och vatten blir sämre. En kapning av grövre rötter kan leda till sämre förankring i marken och en minskning av trädets stabilitet. Kompaktering av marken gör att trädet inte får tillräckligt med syre eller vatten och att vattnet inte dräneras bort. Risken för skador på rötterna är störst vid arbeten under trädets krona, men även åtgärder en bit utanför kronan kan orsaka problem.

Beslutet är förenligt med miljöbalkens mål, hushållningsbestämmelser och allmänna hänsynsregler.

Den som utför arbetet ska ha kännedom om naturvärdena och detta beslut för att undvika att skada på naturmiljön sker av okunnighet.

Bestämmelser som beslutet grundas på:

- 12 kap. 6 § miljöbalken
- 8 § förordning om anmälan för samråd
- 26 kap. 9 § miljöbalken

Övriga upplysningar

Länsstyrelsen förutsätter att du har fått medgivande från de markägare och andra nyttjanderättshavare som kan beröras av åtgärderna. Länsstyrelsens beslut ger inte tillträde till marken utan markägarens tillstånd.

En anmälan eller ansökan befriar inte dig från ansvaret att ta hänsyn till miljöbalkens övriga bestämmelser eller till vad som föreskrivs i annan lagstiftning.

Du som gör en åtgärd måste alltid skaffa den kunskap som behövs. Du måste även visa sådan hänsyn att skador och olägenheter inte uppkommer för människors hälsa eller miljön (2 kap. miljöbalken).

Artskyddsförordningen omfattar bestämmelser till skydd för fridlysta arter, både växter och djur. Arbetsföretag i naturmiljöer kan komma att skada fridlysta arter. Dispens från artskyddsbestämmelserna söks hos Länsstyrelsen.

Invasiva främmande arter (IAS) är arter som med människans hjälp tagit sig till områden där de inte hör hemma. Man får inte importera, sälja, odla, föda upp, transportera, använda, byta, släppa ut eller hålla levande invasiva främmande arter. Det är också förbjudet att riskera att sprida invasiva främmande arter. Du har ett ansvar att undersöka så att åtgärden inte kan riskera att sprida dessa arter. Läs mer om vilka arter som är invasiva, hur man känner igen dem och hur man undviker spridning på länsstyrelsens hemsida: [Invasiva främmande arter | Länsstyrelsen Kalmar \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/kalmar/om-landskapet/invaderer-och-arter-och-djur/invaderer-och-arter-och-djur). Om det finns invasiva främmande arter inom eller i nära anslutning till ert arbetsområde bör ni kontakta Länsstyrelsen omgående.

Biotoper i jordbruksmark som källor med omgivande våtmark, odlingsrösen, småvatten och våtmarker (inkl. öppna diken) och stenmurar är generellt biotopskyddade. Andra skyddade biotoper är alléer, pilevallar och åkerholmar. Om åtgärden medför att ni behöver ta bort eller skada en biotop ska ni söka dispens hos länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att grävning och uppläggande av massor närmare träd i en allé än 15 x stamdiametern och grävning genom stenmurar kräver dispens från biotopskyddet. Grävning längs med stenmurar ska ske på ett sådant sätt att stenmuren inte tar skada vid grävningen eller av sättningar i marken. (7 kap. 11 § miljöbalken)

Om det vid grävarbete uppstår misstanke om föroreningar i marken, ska detta omedelbart anmälas till tillsynsmyndigheten, vanligtvis kommunen.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Magnus Danbolt med naturvårdshandläggare Rūta Mozuraityte som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen
2. Karta

Kopia till

Naturvårdsverket

Västerviks kommun

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Kalmar län antingen via e-post; kalmar@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, kalmar@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 80 00. Ange diarienummer 3252-2026.

Karta

Geometrier

1. Placering skyddsvärt träd